

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE ANNE-BABA TUTUMLARI

Covid-19 olarak bildiğimiz salgın hastalığın hayatımıza 2020 Martında girmesiyle birlikte hayatımızda birçok şey değişmeye başladı. Gerek pandeminin getirdiği belirsizlik gerekse yeni durumun ilk kez yaşanacak olması sebebiyle; bu zorlu yaşam olayında hepimiz az-çok bundan etkilendik. Doğal olarak ailemiz, çocuğumuz da etkilendi.

Ya bize bir şey olursa, ailemiz bu süreçte kötü etkilenirse vb. kaygılar, yaşam rutinlerimizin bozulması (yatış-kalkış saatleri, yemek saatleri vb) tutumlarımıza da yansımış olabilir. Örneğin fazla koruyucu (aşırı titizlik temizlik konusunda), fazla 'hoşgörülü' tavizkar (istediği kadar internete giren, kuralsızlığa alışma) veya baskıcı (durumun verdiği kaygıyla sinirlilik hali, çocuğu cezalandırma) vb. tutumlar içine girmiş olabiliriz.

Şüphesiz her şeyin başı sağlıktır. Psikolojik sağlamlığımızı koruduğumuz sürece (ki bununla ilgili rehberlik servisinin hazırlamış olduğu sunum videosunu izlemiştinizdir) çocukla ilişkimizde, tutumuzda ani değişimler olmaz. Yeni soruna yeni çözümler için seferber oluruz.

Yeni normale alışırken yeni durumun çocuğumuzla var olan ilişkiyi gözden geçirmemize vesile olması bu seminerin temel amacıdır.

Uzaktan Eğitimle Hayatımızdaki Değişiklikler Neler Oldu?

1-Öğretim Sürecine Daha Fazla Dâhil Olma: Önceden ödev-tekrar konusunda çocuğumuza yardımcı olurken uzaktan eğitimle birlikte yeni roller üstlendik. Bu yeni süreçte çocuğumuza yeri geldi konu anlattık, eba tv izlemesi için uygun ortam oluşturduk, öğretmenimizin de yönlendirmesiyle öğretim sürecini anne-baba olarak bizler yürüttük.

Karşılaşılan yeni durum çocuğumuzla aramızdaki ilişkiyi olumsuz etkilemiş olabilir. Belki örnek olarak vereceğim şu cümleler tarafınızca kuruldu.

-Her şeyi benim yapmamı bekliyor. Canlı dersinde kitabını ben bulup sayfasını bile ben açıyorum!

-Sabahki dersine zorla kaldırıyorum!

-Sürekli dersi dinlemesi için onu takip etmekten yoruldum!

-Ya da tersinden söylersek; uzaktan eğitimde o kadar rahat etti ki şimdi okula gitmek istemiyor!

Bu ve buna benzer cümleler kurmuşsanız, çocuğunuzla ilişkide bir olumsuzluk yaşadığınız bir yerlerde yanlış yapıyorsunuz demektir.

Önerim, öğretim sürecinin neresine, ne kadar dahil olacağınızı gözden geçiriniz. Anne-babaların sorumluluğu öğretim ortamını hazırlamak (odayı ve aracı hazır etme, materyallerin (odada olmasını sağlama) ve gerektiğinde (bağlantı problemi gibi teknik nedenler) yardımcı olmaktır. Öğrencinin sorumluluğu ise ilgili dersin kitap/defterini bulup, öğretmen yönergeleri çerçevesinde ilgili sayfadan derse katılmak ve takip etmektir. Velisi olarak çocuğun sorumluluğunu da almak hem bize yük hem çocuğun bağımsızlaşma sürecine engel olur. Ayrıca yıpratıcı bir süreç olduğu için ebeveyn olarak bizim tutumumuzu da olumsuz etkiler.

Çözüm konusu aslında basit. Sorumlulukları netleştirin. Canlı ders için ortamı hazırlayın ve odadan çıkın. Bir kulağınız odada olsun. Çocuğunuz yardım istediğinde gerekliyse yardım edin!

2-Teknolojik Araçların (bilgisayar, tablet, telefon) öğretim sürecinde kullanılması: Önceden sınıf ortamında öğretmen kontrolünde olan teknolojik araç kullanımı bu süreçte çocuğumuzun da kullandığı bir araç oldu. Eğitim uzaktan olunca teknolojik araçları kullanımız ve geçirdiğimiz süre de ister istemez arttı.

Teknolojinin kullanımındaki artış ve çocukların teknolojik araçlara daha kolay ulaşabilir olmaları bilinçli kullanımın önemini daha da görünür kıldı. Çünkü süre sınırı ve içerik denetimi olmayan, daha önce bu konuda sınır konmayan çocukların daha çok internette vakit geçirmeleri ile başlayan sorunlar ortaya çıktı. Örnek cümleler;

-Sürekli telefonda oyun oynamak istiyor. Vermezsem ağlıyor, karşı geliyor vb.

-Kızıyorum, güzel güzel konuşuyorum söz veriyor ama iki gün sonra sözünü unutup aynı şeyleri yapıyor.

-Nereye saklasam arayıp buluyor.

-Zaten o bizden iyi biliyor, ne yaptığını takip edemiyoruz.

-Arkadaşlarıyla dışarıda görüşemediği için telefonda görüşmesine ve online oyun oynamasına izin veriyorum.

-Evde vakit geçmiyor. Yapacak bir şey bulamıyor, canı çok sıkılıyor. Mecbur kalıp veriyorum.

Teknolojinin uzaktan eğitim aracı olarak çocuğumuzun ve bizim hayatımıza girmesi kaçınılmaz bir durum. Yasaklamak çözüm değil. Kaldı ki şimdi bunu uygulamak da zaten mümkün değil! Bu yaş gurubu için ders harici kullanım için süre sınırı 40 dk dır. Ayrıca süreden daha önemli olarak çocuğun girdiği siteler, oynadığı oyunlar gibi internet gezintisinin incelenmesini içeren içerik denetiminin de yapılması, takibi bizim sorumluluğumuzdadır. Sınır koyma bir kere konuşmayla olmaz. Kural açık ve nettir, uygulama güne göre değişmez, tutarlılık vardır.

Çözüm konusunda önerim, süre sınırı ve içerik denetiminin olduğu sınır koyma ve çocuğumuzu alternatif etkinliklere yöneltmedir. Evde beraber veya kendi başına yapabileceği oyun / etkinlikler belirlenerek çocuğa seçenek olarak sunulmalıdır.

3-Ebeveynlerin ve Çocukların Teknolojik Araçların Kullanımında Yeni Uygulamalarla Tanışması: Ebat v, Eba Programı, zoom vb. uygulamaları bu dönemde tanıştığımız ve kullanmaya başladığımız uygulamalar. Bazen uygulamaların altyapı yetersizliği bazen de bizlerin ilk kez bu uygulamaları kullanmaya başlamamız sebebiyle zorluklar yaşadık.

Çocuğumuzda ilk kez kullanırken zorlanmış olabilir. Şu an yapmakta olduğumuz (fiziksel mesafe, hijyen kaygısıyla) uzaktan seminer çalışması da bizler için bir ilk!

Siz de şahit olmuşsunuzdur çocuklarımız daha hızlı bu uygulamaları kullanmayı öğreniyorlar. Hatta şimdiden canlı derste arkadaşıyla chatleşen, ekranı karalayan, uygun olmayan sembol ifadeler gönderen öğrenciler, öğretmenlerden uyarı bile almaya başladılar.

Canlı ders sırasında çocuğumuzun yanında olmayacaksa çocuğun dersle ilgisi olmayan yazışma, sembol ifadeler gönderme, ekran karalama durumuna nasıl mani olabiliriz sorusu eminim ki aklınıza gelmiştir.

Önerim canlı derste bu tür dersle ilgisi olmayan davranışlara öncelikle öğretmenin müdahale etmesinin doğru olacağı gerçeğini hatırla tutmanız olacaktır. Çünkü canlı ders sırasında çocukların derse katılımı, kontrolü öğretmenin sorumluluğundadır. Öğretmenin gerektiği durumda sizinle iletişime geçmesi, işbirliği ile sorunun üzerine gidilmesi uygun

olacaktır. Ayrıca bir kulağınız çocuğunuzda olacağı için, öğretmenin çocuğunuzu uyardığını duyduğunuzda gerekirse odanın kapısında yapmaması ikazını duyduğunuz ve yapmaması gerektiğini hatırlatınız. Çocuğumuz bunlara rağmen ısrarla devam ediyorsa, bu tür davranışları sık sık tekrarlıyorsa ana değil sürece odaklanıp tekrar bir durum değerlendirmesi yapmanızı veya rehberlik servisi ile iletişime geçilmesini tavsiye ederim.

4-Çocuğun Evde Geçirdiği Sürenin Artması: Geçen sene ev-okul-ödev ile başlayan eğitim-öğretim yılı Mart ayından itibaren okul ve ödevin de eve taşındığı bir noktaya geldi. Hali hazırda önceki yıllardan var olagelen, rutin olan işler değişti. Bu eğitim-öğretim yılının başlarında canlı ders uygulamasıyla artık öğretmen de evimizde yerini aldı.

Şimdi nasıl? Biraz ev (uzaktan), biraz okul (yüz yüze). Peki ya sonrası? Belirsiz gibi görünse de uzaktan eğitim hayatımızın bir parçası olacak. Büyük ihtimalle de şu anki denge salgının artmasıyla uzaktan eğitim lehine bozulacak.

Önümüzdeki süreçte belirsizlikler olmakla birlikte kesin olan bir şey var. Çocuğumuzun evde geçirdiği süre arttı.

-Peki evde geçen sürenin artması bizde ve çocuğumuzda nasıl bir etki yarattı? (Çocukla ilgilenmekten, ev işlerinden akşamın nasıl olduğunu anlamıyorum.)

-Çocuğumuzun davranışlarında olumlu/olumsuz ne tür davranışlar gözlemledik? (Kardeşiyle sürekli kavga ediyor. Davranışları tuhaflaştı)

-Bu durum evdeki bütün düzeni alt üst mü etti? (Yatış-kalkış saatleri, uyku düzeni, yemek yeme saatleri vb.)

Yaşam devam ediyor, sorumluluklarımız da öyle. Ancak yeni durumun zorluklarının üstesinden gelebilmek için **zamanı planlamamız** ve bazı rutinlerimizden (yemek öğünleri, uyku düzeni vb.) taviz vermememiz gerekiyor. Hem bizim için hem çocuğumuz için zamanı planlayarak program oluşturursak kendimize de zaman ayırabiliriz. Psikolojik sağlamlığımız için bu vazgeçilmez bir ihtiyaç.

REHBERLİK SERVİSİ